

DANMARKS NATURFREDNINGSFORENING

ÅRSBERETNING FRA AFDELINGEN I
AARHUS KOMMUNE.

D. 18.09.2011

100 ÅR OG STADIG UNG OG LIVSKRAFTIG!

For 100 år siden nemlig d. 21. april 1911 blev ”Foreningen for Naturfredninger” stiftet i København med det formål, ”at arbejde for Bevarelse af smukke danske Egne, særlig Strandstrækninger, Klitpartier, Skove, Heder, Moser, Indsøer, Udsigtspunkter og lignende samt virke for, at alle kan faa den lettest mulige Adgang til disse steder.” I 1925 blev foreningen landsdækkende (kaldet Danmarks Naturfredningsforening) og nu med betydelig mere slagkraft. I 1937 fik foreningen som noget helt specielt i international målestok retten til at rejse fredningssager, og DN står i dag bag tusindvis af fredninger og har medvirket til, at smukke og værdifulde naturområder nu er beskyttet for eftertiden. Og kampen for naturbeskyttelse og et rent miljø fortsætter ufortrødent.

Borgmester Nicolai Wammen holder tale i forbindelse med DN's plancheudstilling.

Som en særlig jubilæumsgave til befolkningen er der oprettet en hjemmeside med informationer om alle de mange fredninger; se www.fredninger.dk.

Først i 1928 fik foreningen fodfæste i Aarhus. Det skete ved et velbesøgt møde i Haandværkerforeningens store sal, hvor DN's farverige præsident, kunstmaler Erik Struckmann holdt en flammende tale om Danmarks rige natur og om tankeløs vandalisme. Lige siden har foreningen haft en lokal stemme.

Selv om vi altså ikke lokalt endnu har rundet det første sekel, har vi alligevel ønsket at markere begivenheden. Det er sket i form af en plancheudstilling i maj i forhallen i Rådhuset lavet i samarbejde med Aarhus Kommunes naturafdeling og åbnet af borgmester Nicolai Wammen. En del af plancherne fra udstillingen kan ses på vor hjemmeside www.dn.dk/aarhus, det samme gælder borgmesterens tale.

I forbindelse med udstillingen præsenterede vi endvidere vores vision for Aarhus Kommune med hæftet: "Fremtidens natur i Aarhus Kommune". Hæftet beskriver bl.a. nogle af de temaer, vi agter at arbejde videre med i de kommende år.

BIODIVERSITET – EN FOLKESAG

Som nævnt sidste år lykkedes det ikke at opfylde EU's målsætning fra 1992 om stop for tab af biologisk mangfoldighed (dvs. sikre biodiversiteten) inden udgangen af 2010. I konsekvens heraf har EU ændret målsætningen, så tabet nu først skal være stoppet i 2020, og at den natur, der er i tilbagegang, så vidt muligt skal genoprettes.

På den nationale front har miljøministeren lanceret en plan kaldet "Biodiversitet – en folkesag". Om end planen kommer mindst 10 år for sent, er det selvfølgelig udmærket at gøre alle ansvarlige for udviklingen og fremlægge en lang vifte af intentioner, men det er absolut ikke nok. Skal udviklingen eller rettere afviklingen vendes, kræves en helt anderledes konkret, målbar og forpligtigende handlingsplan NU, og det har vi bestemt råd til, for som der står i indledningen til DN's bud på en strategi: *"At standse tabet af biologisk mangfoldighed og genskabe beskadigede eller ødelagte økosystemer er ikke en udgift for samfundet. Det er en investering for livet."*

KLIMATILPASNING

Rigtig mange danskere har i år mærket, hvad et mere ustabil og uforudsigelig klima kan betyde med oversvømmelser, stormskader mv. Om bare 50 år vil atmosfærens indhold af drivhusgasser være fordoblet, og ikke bare temperaturen men også havet vil stige. Det betyder helt nye udfordringer for fremtidens byplanlægning og for naturfredningsarbejdet.

Et lokalt eksempel kan belyse udfordringerne. Kort & Matrikelstyrelsen har netop været på et af deres regelmæssige besøg på Aarhus Havn for at nivellere, og resultatet kan umiddelbart virke skræmmende. For mens havet stiger synker byen! Klimatilpasning bliver derfor en særdeles vigtig faktor i al fremtidig planlægning, hvis vi skal undgå, at dele af Aarhus kommer til at stå under vand ved ekstremt højvande eller ekstremt regnvejr. Det er derfor, at terrænet på den nye havnefront bliver hævet, og det er derfor, at udløbet af Aarhus Å forsynes med såvel sluse som pumper.

DN's ARBEJDE I AARHUS KOMMUNE

VAND- OG NATURA 2000-PLANER

Alle lande i EU er pålagt at udpege værdifulde områder, hvor naturtyper og plante- og dyrearter, der har særlig betydning for naturen i EU, skal sikres en såkaldt gunstig bevaringsstatus. I Aarhus Kommune er der udpeget følgende områder:

- Norsminde Fjord (fuglebeskyttelsesområde nr. 30),
- Brabrand Sø / Årslev Engso (habitatområde nr. 233),
- Giber Å, Enemærket og Skåde Bakker (habitatområde nr. 234)
- Lillering Skov, Stjær Stenskov, Tåstrup Sø og Mose (habitatområde 232)

Endvidere er alle vandområder inden for EU omfattet af kravet om en gunstig bevaringsstatus herunder Aarhus Bugt med opland (Vandplan 1.7).

Planerne har med 2½ års forsinkelse været i offentlig høring frem til d. 6. april 2011, og alle afdelinger i DN - herunder Aarhus-afdelingen - har kommenteret planerne inden for deres respektive områder. Det vil føre for vidt her at redegøre mere detaljeret for vore kommentarer; interesserede henvises til Miljøministeriets hjemmeside:

<http://websag.mim.dk/HoeringVandOgNatur2010/WebSider/VisAlle.aspx>

hvor alle godt 5.000 svar kan ses.

Generelt kan vi dog sige, at vi er utilfredse med:

- planernes beskrivelser af indsatsen over for kvælstofpåvirkningen (som efter krav fra landbruget er reduceret meget væsentligt i forhold til Naturstyrelsens beregninger)
- at muligheden for etablering af nye vådområder bl.a. til kvælstofreduktion forbigås
- at anlæg af ny skov til sikring af grundvandet forbigås
- at målsætningerne er upræcise
- at en række nødvendige tiltag udskydes på grund af påstået manglende viden
- at der på ingen måde er taget hensyn til klimatilpasning.

Planerne forventes vedtaget i løbet af efteråret, og herefter har kommunerne 6 måneder til at lave og udsende udkast til kommunale handleplaner i 8 ugers offentlig høring. Det betyder, at vi i foråret 2012 skal i gang med at se, om de kommunale handleplaner lever op til kravet om at sikre en gunstig bevaringsstatus for de udpegede naturtyper og/eller arter.

2 FREDNINGSFORSLAG

Lillering Skov, Tåstrup Mose, Tåstrup Sø og Stjær Stenskov:

Efter mange års forberedende arbejde og talrige møder og besigtigelser blev Skanderborg og Aarhus Kommuner og DN i april i år færdige med et fredningsforslag for ovennævnte område. Materialet er herefter fremsendt til det politiske niveau til endelige behandling i de to kommuner, inden det skal forelægges for Fredningsnævnet. Ved byrådsmøde d. 31. august besluttede Skanderborg

Udsigt mod nord over Tåstrup Sø, Lillering Mose og Lillering Skov.

Udsigt over Stilling-Solbjerg Sø.

Kommune at gå med som medsagsrejser af fredningen på det foreliggende grundlag, og vi afventer nu Aarhus Kommunes stillingtagen.

Tillæggsfredning for stisystem omkring Stilling-Solbjerg Sø: I oktober 1987 fremlagde Hørning Kommune, Skanderborg Kommune, Aarhus Kommune og Aarhus Amtskommune i fællesskab et forslag til pleje og natursti rundt om Stilling-Solbjerg

Sø. Forslaget blev dog aldrig realiseret, da det blev mødt af voldsomme lokale protester. Siden er der i DN skabt fornyet interesse for at få stiprojektet gennemført. Sammen med DN's afdeling i Skanderborg er stien i første omgang søgt gennemført via et såkaldt "Grønt Partnerskab", men atter har de lokale protester været så store, at en frivillig løsning måtte opgives. Sekretariatet i DN foreslår på den baggrund, at der rejses en tillægfredning med hjemmel til at anlægge et ca. 16 km langt stisystem (hvoraf ca. 4,7 km. allerede findes i dag) omkring søen samt sikring af de eksisterende stier og markveje, der har relevans for oplevelsen af søen og det smukke kuperede landskab. Desuden skal fredningen give hjemmel til at pleje og vedligeholde stierne. Bortset fra byerne Solbjerg og Stilling dækker de gældende 8 fredninger arealer søen rundt, med en enkelt undtagelse på nogle hundrede meter omkring Rødkol Skov vest for Færgestedet.

Sammen med repræsentanter fra DN i København er området siden blevet gennemgået, og de første skitser til en linjeføring er udarbejdet. Stien forløber på langt den største del i Skanderborg Kommune, og den er da også medtaget som forslag til en ny vandrerute i Skanderborg Kommunes Kommuneplan. Alligevel har Skanderborg Kommune netop besluttet, at de ikke deltager som samarbejdspartner eller medsagsrejsere.

NATURBESKYTTELSESLOVEN

Hvert år modtager vi mange henvendelser i relation til Naturbeskyttelsesloven. Nedenfor bringes et lille men forhåbentlig repræsentativt udpluk. Som sædvanlig er flere af sagerne underlagt en urimelig lang sagsbehandlingstid.

Fulden-fredningen: Fulden-fredningen er en tilstandsfredning som kræver, at *det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand* (dvs. som det var i 1979). Trods denne bestemmelse gav Bygningsinspektoratet i Aarhus Kommune i 2009 byggetilladelse til et maskinhus uden at forelægge tilladelsen for Fredningsnævnet. Først senere og efter at byggeriet var igangsat blev Fredningsnævnet orienteret om det passerede. Efterfølgende gav Fredningsnævnet dispensation til byggeriet men anførte samtidig: *"Der er i nævnet enighed om, at der ikke ville være givet tilladelse til så omfattende byggeri, såfremt nævnet havde fået sagen forelagt inden byggeri var igangsat, idet omfanget af bygninger findes væsentligt at overstige, hvad der er erhvervsmæssigt nødvendigt for at drive ejendommen landbrugsmæssigt."*

DN ankede denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet, som dog stadfæstede Fredningsnævnets afgørelse bl.a. begrundet i, at det må antages, at ejer har handlet i god tro.

Aarhus Kommune har på baggrund af denne sag fastlagt en procedure for behandling af kommende sager vedrørende byggeri og anlæg m.m. inden for områder, der er fredede. Følges proceduren skulle lignende fejl ikke mere kunne forekomme.

Moesgård: I forbindelse med det nye museum ved Moesgård har der været en del uoverensstemmelser omkring bevarelse og vedligeholdelse af den fredede allé og de tilsvarende fredede diger.

Af Aarhus Kommune er vi stillet i udsigt, at Natur og Miljø via genplantning vil sikre, at den fredede allé bevares. Aktuelt ved Moesgård vil det mest hensigtsmæssigt ske, når de påbegyndte anlægsarbejder er færdige, således at der til den tid kan skabes

en ensartet genplantning. - Spørgsmålet om digegennembruddene ligger til afklaring i Natur- og Miljøklagenævnet.

Lige siden starten på drøftelserne om en helhedsplan for hele Moesgård-området har der været mange uforenelige ønsker, og hele sagsforløbet frem til i dag må betegnes som alt andet end tilfredsstillende. Til trods for, at museet forventes klar til indvielse i sommeren 2014, er der for eksempel fortsat ingen afklaring på, hvordan de besøgende skal komme til og fra museet ud over de nuværende og angiveligt utilstrækkelige adgangsforhold!

Holme Bjerge-fredningen: Vi har tilbage i 2008 gjort kommunen opmærksom på nogle for os at se kritisable forhold inden for Holme Bjerge-fredningen herunder opsætning af pigtrådshegn. Også Fredningsnævnet har kontaktet kommunen som tilsynsmyndighed bl.a. i forbindelse med en omfattende læhegnsbeplantning i det samme område. Nu har kommunen haft kontakt til ejeren, som meddeler, at de højeste træer i beplantningen er ammetræer, som skal fældes. Dermed vurderes udsigten fra Jelshøj ikke at blive påvirket væsentligt, og kommunen finder derfor ikke, at læhegnet er i strid med fredningen. Ejeren har endvidere sikret en fri zone til passage for offentligheden, og det er kommunens vurdering, at en trampesti i området ikke vil være i strid med fredningens bestemmelser. Det er nu op til Fredningsnævnet at tage stilling til kommunens udspil.

Årslev Engsø: Dette er en lille sag men en lang sagsbehandlingstid. I december 2008 anmeldte vi en overtrædelse af fredningsbestemmelserne for Årslev Engsø, idet Galten Elværk uden tilladelse havde opstillet en meget synlig el-installation på digekronen ved søens nordside. I juli 2009 foretog Fredningsnævnet en besigtigelse, og i februar 2010 fik vi meddelt, at el-selskabet er lydhør over for kritikken, og at vi inden længe vil modtage en afgørelse. Den afventer vi fortsat!

Stenbækvej: Et nybyggeri ved Stenbækvej i Brabrand kræver dispensation fra skovbyggelinjen. Aarhus Kommune ønsker skovbyggelinjen reduceret fra 300 m. til 30 m. Skov- og Naturstyrelsen udtaler i den forbindelse, at *da skoven ligger højt i terræn og er placeret syd og vest for det kommende boligområde finder styrelsen, at det bør overvejes ikke at reducere skovbyggelinjen til 30 meter, men et sted mellem 30 og 60 meter.* Denne vurdering støttes af Miljøcenter Aarhus, som dermed giver de klageberettigede mulighed for at få kommunens beslutning afgjort ved Natur- og Miljøklagenævnet. Det lokale ejerlav og den lokale borgergruppe har sammen klaget til Naturklagenævnet over den markante reduktion af skovbyggelinjen. Vi har efterfølgende anbefalet Naturklagenævnet, at det i afgørelsen følger udtalelsen fra Skov- og Naturstyrelsen. Sagen er endnu ikke afgjort.

Facadeskiltning: I Naturbeskyttelsesloven § 21 står: *I det åbne land må der ikke anbringes plakater, afbildninger, fritstående skilte, lysreklamer og andre indretninger i reklame- og propagandaøjemed.* Efter vores klare opfattelse lever facadeskiltningen på Bilkas store højlager på Rosbjergvej ikke op til bestemmelsen i § 21, og vi har derfor påklaget placeringen af de 3 farverige skilte øverst på bygningens 2 langsider og synlige på flere kilometers afstand.

Desværre har vi ikke fået medhold af et flertal i Natur- og Miljøklagenævnet. Flertallet mener, at bygningens størrelse og markante fremtræden gør, at man kan se bort fra, at skiltene er synlige over store afstande. Klagenævnet henviser samtidig

spørgsmålet om belysningen af skiltene til fornyet behandling i Vejdirektoratet. Tilsyneladende er belysningen dog allerede fjernet.

Valgplakater: I forbindelse med det netop afviklede folketingsvalg har vi desværre atter måttet konstatere, at der mange steder i det åbne land opstilles store, skæmmende bannere, det største på hele 72 m². Kampen for at holde det åbne land fri for reklamer bliver ikke lettere, når nogle lovgivere på denne måde bruger naturen som reklamesøjle.

Helikoptergarage ved Årslev Eng sø: Nyeste dispensationssag, vi har været involveret i, er en ansøgning om placering af en helikoptergarage inden for fredningen ved Årslev Eng sø. Vi har bl.a. udtalt, at der ses med stor bekymring på projektet, og at det vil være at foretrække, at garagen etableres uden for det fredede område eller i eksisterende bygning. Fredningsnævnet har i første omgang undladt at give tilladelse men udbedt sig et ændret projekt med visualisering.

GRØNNE PROJEKTER

Hvert år laver kommunen et katalog over såkaldte Grønne Projekter, der er initiativer, *der forbedrer det grønne islæt i byen, styrker naturen i det åbne land og muliggør flere grønne oplevelser for borgerne, - også i nærområdet, hvor flere tilgængelige, rekreative områder kan bidrage til at forbedre borgernes sundhedstilstand.* De Grønne Projekter i 2011 fremgår af kommunens hjemmeside: www.aarhus.dk.

I samarbejde med kommunen har vi for 2012 indsendt to projekter:

De sten, der bliver i overskud i forbindelse med havnebyggeriet, vil med fordel kunne bruges til at danne nye stenrev. En placeringsmulighed er her, hvor molen drejer.

Genskabelse af kystnært stenrev ved de bynære havnearealer: Formålet med dette projekt er at skabe et kystnært stenrev, som dels kan danne basis for den store artsrigdom, som stenrev traditionelt er kendt for, dels skal skabe mulighed for formidling omkring den for mange ukendte verden, der findes ved og lige under havoverfladen. Det er samtidig en pointe, at de sten, der for år tilbage blev hentet på havets bund ved Mejl Flak i forbindelse med bygningen af Aarhus Havn, og som nu bliver i overskud som konsekvens af de nyeste byggerier på havnefronten, kan leveres tilbage til naturen.

Vi håber, at en tur på havnen fremover vil give mulighed for at se sæler, havfugle, hummere, søanemoner mv. tæt på land.

Neden for P-pladsen ved Moesgård Museum ligger denne smukke sø. Den vil kunne indgå i et projekt om at skabe mere biodiversitet og bedre rekreative muligheder.

Mere natur og flere rekreative muligheder på kommunalt ejede arealer: Som led i at realisere målet om mere natur og bedre rekreative muligheder har vi peget på et kommunalt ejet område ved Moesgård. Det er hensigten med projektet ved simple indgreb som afbrydelse af dræn, frilægning af rørlagte vandløb og udtagning fra drift af marginale områder, våde pletter og ukurante hjørner at vise en af vejene til at skabe større biodiversitet.

Ud over de to omtalte projekter har vi endvidere ønsket nogle mindre stiforbindelser til eksisterende stier i Aarhus Syd samt en ny hundeskov f.eks. placeret i Skåde Skov. Vi håber med sidstnævnte initiativ at kunne minimere det stigende problem med (ulovligt) løsgående hunde i de kommunale skove syd for byen.

HUSDYRBRUG

Aarhus Kommune har i 2009 givet tilladelse til en udvidelse af et husdyrbrug beliggende nord for Norsminde Fjord, der er udpeget som EF-Fuglebeskyttelsesområde og som såkaldt Natura 2000-område.

Denne tilladelse ankede vi i foråret 2009, da vi ikke mener, at der i tilstrækkelig grad i tilladelsen er taget hensyn til det sårbare område. Nu 2½ år efter afventer vi fortsat Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse. For alle parter er det dybt kritisabelt, at sagsbehandlingstiden har sådanne dimensioner.

Inden for det sidste år har der været yderligere 6 husdyrbrugsgodkendelser i kommunen, som vi har gennemset og i et enkelt tilfælde kommenteret men ikke fundet anledning til at påklage.

TEKNISKE ANLÆG MV.

Letbane: Vi har lige siden starten på planlægningen af en letbane i Aarhus været positive, og vores bemærkninger har da også blot handlet om beplantningerne i forbindelse med projektet. Vi så gerne et genbrug af de nuværende træer og om muligt en bevarelse af rødbyggen ved Randersvej. Ifølge kommunen er vore forslag dog ikke mulige at gennemføre af forskellige ”trætekniske” grunde.

I juni i år vedtog Byrådet det kommuneplantillæg, der giver grønt lys til etablering af letbanedrift på Grenaa- og Odderbanerne samt på en ny letbanestrækning fra Åhavevej via Aarhus H, De Bynære Havnearealer, Skejby og Lisbjerg til Lystrup Station.

400 kV-ledningen over Årslev Engsø, hvor vi anbefaler en underjordisk linjeføring.

400 kV-højspændingsledning ved Årslev Engso: Sidste efterår igangsatte Energinet/DK en idéfase om forskønnelse af 400 kV højspændingsledningen ved Årslev Engso. Det har længe været en torn i øjet for os, at det nærrekreative område ved Årslev Engso gennemskæres af en meget markant højspændingsledning endda med en højspændingsmast placeret midt ude i engsoen. Vi har derfor kraftig støttet, at højspændingsledningerne får en underjordisk linjeføring forbi Aarhus Ådal.

Vindmøller ved Hørslev: Mange er positive over for vindenergi, men ingen ønsker vindmøller i deres nærområde. Aarhus Kommunes plan om opsætning af vindmøller ved Hørslev har således medført en del henvendelse til lokalafdelingen bl.a. fra vore kolleger i Skanderborg Kommune. Vi har imidlertid valgt ikke at gå imod denne placering, som efter vor opfattelse ikke er i strid med DN's overordnede vindmøllepolitik og energiforsyningspolitik, hvori det bl.a. hedder, at vindenergi skal udgøre en betydelig del af den kommende danske energiforsyning. Vi har samtidig peget på placeringsmulighederne ved Aarhus Havn samt ikke mindst havbaserede placeringer.

Råstofgravning ved Spørring: Fra Region Midtjylland har vi modtaget et udkast til fremtidig råstofgraveområde ved Spørring beliggende i såvel Favrskov som Aarhus Kommuner. Sammen med DN's afdeling i Favrskov har vi fremsendt en række bemærkninger til udkastet specielt ønsker vi, at der skal holdes en passende afstand på f.eks. 150 m fra enge og overdrev langs Spørring Å, der er særlig værdifuld, da åen fortsat har naturlige slyngninger og en fin flora og fauna.

NYE VEJANLÆG

Viborgvej: Sidste år informerede vi om Vejdirektoratets planer for en ny motorvej fra Tilst til Hammel og ny motortrafikvej resten af vejen til Viborg. I vore bemærkninger til dette projekt anføres indledningsvis, at en bæredygtig løsning af problemet med overbelastning af vejnettet primært bør ske via en forbedring af den kollektive trafikdækning og ikke ved at etablere mere vej. Alle erfaringer viser, at mere vej giver mere trafik og altså dermed kun er en kortvarig løsningsmulighed.

Men fastholder direktoratet planen, er det naturligvis ikke lige meget, hvor vejen kommer til at ligge. Set ud fra vores synspunkt er de naturmæssige og kulturelle tab ved en linjeføring syd om Lading Sø helt uacceptable. Vejen vil bl.a. ramme et af verdens fineste bronzealderområder ved Borum Eshøj i Aarhus Kommune og store meget værdifulde skovområder i Skanderborg Kommune. Vi vil foretrække en nordlig linjeføring i form af en kombination af linjeføringen fra projekteringsloven af 1990 og det nye forslag fra 2010 nord om Lading bl.a. for at beskytte naturområderne ved Borum Stormose og Vindskov. Endvidere peger vi på, at strækningen ved Lading kun anlægges som motortrafikvej for at minimere konsekvenserne for naturområderne ved Harris Skov og ved Højskov ved Fajstrup.

Vejdirektoratet har svaret, at de i den kommende VVM-undersøgelse (Vurdering af Virkning på Miljøet) vil forsøge at placere de alternative linjeføringer, så de gør mindst skade på naturen. Endvidere er vi stillet i udsigt, at et kollektiv alternativ vil blive undersøgt samt konsekvenserne for trafikken øst for E45. – Vi vil naturligvis følge det videre sagsforløb i nært samarbejde med de berørte DN-afdelinger.

*Lading Sø set fra bronzealderhøjene ved Borum Eshøj.
I forbindelse med udbygningen af Viborgvej ønsker vi at friholde arealerne omkring Borum Eshøj og Lading Sø.*

Bering-Beder Vejen: I efteråret 2009 fremlagde kommunen et debatoplæg om et nyt vejanlæg i åbent land mellem Bering og Beder som en del af den overordnede ringvejsforbindelse rundt om Aarhus. Målsætningen er at give en mere ligelig fordeling af trafikbelastningen på de sydlige indfaldsveje.

Vi har i vore bemærkninger taget afstand fra den ene af de to skitserede ruter nemlig ruten syd om Testrup, da denne vil forløbe i en lavning tæt ved Testrup Mose og tæt ved ynglepladser for spidssnudet frø og løvfrø, der begge er opført på Habitatdirektivets Bilag IV som arter, som ikke må fanges, dræbes, forstyrres eller få ødelagt deres levesteder.

På baggrund af alle de indsendte bemærkningerne har byrådet valgt at få lavet en VVM-undersøgelse med tilhørende kommuneplantillæg, som ud over de to forløb, der blev bragt i forslag med debatoplægget, også medtager en tredje og endnu sydligere linjeføring. I lighed med det ovenstående vejprojekt vil vi nøje følge den videre udvikling.

TILGÆNGELIGHED

Vi har gennem de sidste år gennemgået kommunens stisystem. Det har her vist sig, at flere stier helt er forsvundet, og at andre mangler en tydelig markering. Dette arbejde har vi yderligere redegjort for i ”Fremtidens natur i Aarhus Kommune” (side 17).

Stiforløb ved Brydehøjvej ved Harlev: Ud over det generelle arbejde har vi i forbindelse med en påtænkt udvidelse af Aarhus Aadal Golf Club i samarbejde med

klubben og kommunen arbejdet for en trampesti mellem den nuværende Kirkesti og Harlevholmvej.

Stien, der har en samlet længde på ca. 1 km., er netop etableret her i foråret og er nu med på kommunens nye kortborde over ”Vandreruten Aarhus-Silkeborg”.

Problemet med den til tider manglende tilgængelighed er ikke bare manglende stier men også plejen af de eksisterende stier. Meterhøje brændenælder er f.eks. ikke med til at højne interessen for at benytte stierne, en problematik, vi også arbejder med.

PLANSTRATEGI

Med vedtagelsen af Kommuneplan 2009 blev principperne for byudvikling frem til 2030 fastlagt. I foråret kom så forslag til den såkaldte Planstrategi, der skal gøre status og sætte fokus på, i hvilket omfang kommuneplanen skal revideres. Kommunen har besluttet, at der gennemføres en temaplanlægning om fire emner, der alle vedrører det åbne land. De fire temaer er: Kystområdet, Kulturmiljøet, Jordbruget og Landskabet.

Vi er naturligvis tilfredse med, at fokus rettes mod det åbne land, men vi har i vore kommentarer til strategien understreget, at naturen helt inde i byen og i den nærmeste periferi ikke må glemmes. Alle undersøgelser viser, at de grønne områder især benyttes, hvis de ligger mindre end 10 minutter fra vores bopæl. Afstanden er altså afgørende for, hvor meget vi kommer ud i naturen og dermed vores kendskab og værdsættelse af naturen. Vi har derfor atter efterlyst en direkte politik for byens forskellige store og små grønne oaser samt en politik, der kan sikre forbindelsen mellem disse oaser og den omgivende natur, altså en konsekvent sikring af de grønne kiler ind i bykernen.

Vore bemærkninger til de fire temaer kan ses på vores hjemmeside:

www.dn.dk/aarhus

LOKALPLANER MV.

Niveauet under kommuneplanen og planstrategien er de mere afgrænsede lokalplaner, som alle er i en 8 ugers offentlighedsfase. Mulighederne for at få større ændringsforslag medtaget her er i reglen meget begrænsede. Inden for det sidste år har vi blot kommenteret et forslag.

Herredsvejs forlægning mod vest: Forslaget til forlægning af Herredsvej er bl.a. en konsekvens af de kommende udvidelser af hospitalet i Skejby. Det er da heller ikke forlægningen som sådan, vi har bemærkninger til, men derimod den videre forbindelse mod syd. For os vil det være meget mere naturligt at føre forlægningen videre i den eksisterende 4-sporede Herredsvej til Ringvejen frem for Paludan-Müllers Vej. Langs Paludan-Müllers Vej er der i dag et grønt bånd af egetræer, som vi bestemt ønsker bevaret. Samtidig ønsker vi at støtte ideen om at skabe sammenhæng mellem Vestereng og den planlagte nye skovplantning.

Brendstrupkilen: I samme område ligger en af byens grønne kilder, den såkaldte Brendstrupkile. Forrige efterår udsendte kommunen et debatoplæg om placering af et nyt byområde ved Brendstrup eller Tilst. Området er sårbart, da en bebyggelse i Brendstrupkilen vil bryde alvorligt med fingerprincippet (grønne korridorer fra periferien ind mod bymidten) og en uhensigtsmæssig placering samtidig vil hindre, at

dalbunden kan indgå som et vigtigt element i kommunens klimatilpasningsstrategi ved opsamling af de forventede øgede regnmængder. Disse synspunkter ligger også bag indstillingen til byrådet, men desværre tyder meget på, at et flertal i byrådet tilsyneladende har ladet sig forblinde af et projekt kaldet ”Landsbyen i Byen”.

Nu er afgørelsen imidlertid skudt til hjørnespark, idet sagen er henvist til kommuneplanrevisionen for 2014-2017. Vi vil bruge den vundne tid til fortsat at argumentere for, at den grønne kile skal bevares. En gang mistet kommer den aldrig tilbage. ”Landsbyen i Byen” kan til gengæld placeres mange andre steder, hvor skadevirkningerne er væsentlig mindre.

SAMARBEJDE

En forudsætning for arbejdet i DN-Aarhus er gode samarbejdsrelationer bl.a. til de offentlige myndigheder.

Samarbejdet med Aarhus Kommune er bredt og velfungerende. Foruden forskellige ad hoc sammenhænge har vi et mere formaliseret samarbejde i form af et årligt kontaktmøde med Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø. Her tages forskellige tekniske, byplanmæssige og naturforvaltningsmæssige spørgsmål op til drøftelse oftest på et mere generelt niveau. Endvidere har vi regelmæssig kontakt til afdelingen for Natur og Miljø vedrørende konkrete planopgaver, fredningsopgaver m.v.

Grønt Råd: Sammen med en lang række andre organisationer er vi med i kommunens grønne råd. I det forgangne år har der bl.a. været følgende på dagsordenen:

- Fredningsforslaget ved Harlev
- Skovrejsningsplanen herunder skovrejsningsprojekt ved Åbo
- Kommunens tilsyn med beskyttede arealer
- Aarhus Kommunes afgørelser efter Naturbeskyttelsesloven
- Natura 2000-planerne
- Grønne projekter 2011
- Arbejdet for sikring af biodiversiteten

En undergruppe under Det Grønne Råd drøfter endvidere løbende forskellige tiltag i forbindelse med de såkaldte invasive arter, altså ikke danske arter, hvis forekomst truer den biologiske mangfoldighed. På afdelingens hjemmeside www.dn.dk/aarhus er der yderligere information om invasive arter.

DN

Medlemsudviklingen i Aarhus-området har de sidste år svinget omkring 8.000; i år er tallet opgjort til 7.905 et fald fra sidste års rekordtal på 8.398.

Så langt vore ressourcer rækker, arbejder vi videre med at skabe større synlighed om vores arbejde. Hjemmesiden er under fortsat udbygning (se www.dn.dk/aarhus), og vi har som intention at udgive et Nyhedsbrev, når der er noget aktuelt at berette til de af vore medlemmer, der har oplyst deres e-mail til os.

MEDLEMSARRANGEMENTER

I sæsonen 2010/2011 har DN-Aarhus annonceret følgende arrangementer:

26.01. Foredrag: ”Tang – en overset fødevarer”

05.-20.02. Ekskursion til Costa Rica

- 27.02. Fugletur til Uldum Kær
- 19.03. Temadag: Hotspots i dansk natur
- 02.04. Fugletur for kvinder til Egå Engsø
- 03.04. Affaldsindsamling
- 02.05. Aftentur i Skåde Skov
- 07.05. Vandretur ad gammel kirkesti
- 08.05. Skovens dag; blomster for børn
- 24.05. International Nationalparkdag
- 28.05. Lav mad med ukrudt på bål
- 19.06. Botanisk ø-tur til Fur
- 11.09. Naturens dag / Naturfestival på Sølyst

Af kommende arrangementer i sæsonen 2011/2012 kan bl.a. nævnes:

- 12.10. Foredrag: Skal grise være selvlysende? (Om GMO)
- 05.11. Foredrag: Den Arabiske Rejse – 250 års jubilæum
- 17.03. Temadag på Naturhistorisk Museum. Danmarks betydning for arterne
- 22.04. Affaldsindsamling

Tilst, september 2011
Søren Højager.

Egå Engsø med Kæmpe-Bjørneklo i forgrunden. Kæmpe-Bjørneklo er en såkaldt invasiv art, som er en trussel over for den artsrige danske flora, og som derfor ønskes decimeret.

AFDELINGEN I AARHUS KOMMUNE, september 2011

Søren Højager,	Mejløvænget 4, 8381 Tilst. Tlf.priv.: 86 24 25 21 Soeren.hoejager@skolekom.dk	Formand
Jens Dybkjær Holbech,	Marselisborg Allé 32 4., 8000 Aarhus C. Tlf.priv.: 86 19 50 91 – arb. 89 42 36 28 – arb.mobil 28 99 25 33 Holbech@gmail.com	Næstformand
Søren Bisgaard,	Svanevej 17B, 8240 Risskov Tlf.priv.: 86 17 02 16 sbisgaard@webspeed.dk	Suppleant
Hans Chrstrup,	Vestre Ringgade 126 1.tv., 8000 Aarhus C. Tlf.priv.: 86 12 93 80 – mobil 40 96 93 80 hanschrstrup@mail.dk	Menigt medlem
Anna Eklöf	Vilhelmsborgvænget 41, 8330 Beder. Tlf.priv.: 50 59 58 89 Anna.ekloef@gmail.com	Menigt medlem
Ellen Hald Esmann	Elevvej 13, 8200 Aarhus N. Tlf.priv.: 86 23 09 02 – 40 29 42 15 Ellen@ellenesmann.dk	Menigt medlem
Jeppe Fage-Butler	Mejlgade 97 st., 8000 Aarhus C. Tlf.priv.: 86 74 28 83 – mobil 30 82 28 83 jeppe@fage-butler.dk	Menigt medlem
Kirsten Gad	Julsøvej 164, 8240 Risskov. Tlf.priv.: 86 17 20 19 kiga@webnetmail.dk	Menigt medlem
Elsebeth Hansen,	Mellemtoften 5, 8250 Egå. Tlf.priv.: 86 22 04 40. Elsebethhansen@mail.dk	Ad hoc
Jørgen Jørgensen	Byagervej 82T, 8300 Beder Tlf.: 86 13 18 02 Ingjor1@gmail.com	Menigt medlem
Poul-Henrik Knuhtsen	Skåde Højgårdsvej 83, 8270 Højbjerg. Tlf.priv.: 86 27 40 18 knuhtsen@hotmail.com	Menigt medlem
Eva Kullberg,	Kalkærparken 117, 8270 Højbjerg. Tlf.priv.: 86 27 84 85 – mobil 21 69 82 23. ek@marselisborg-gym.dk	Menigt medlem

Kirsti Leth,

Høegh Guldbergsgade 37 3., 8000 Aarhus C
Tlf.priv.: 86 18 85 15 – mobil 40 21 55 86
kml@post.tele.dk

Menigt medlem

Uffe Rasmussen,

Nyringen 57, 8240 Risskov
Tlf.priv.: 86 21 78 17 – mobil 21 80 56 20
ufferas@gmail.com

Menigt medlem

DN-arbejde består af meget andet end sagsbehandling. Her er en flok DN-aktive på botanikkursus i Mols Bjerge.